

NİSAN-2022

DİYARBAKIR EKONOMİ RAPORU

EKONOMİK KRİZ GÖSTERGELERİ VE ETKİLENİMLERİ ÜZERİNE SAHA ARAŞTIRMA RAPORU

EKONOMİK KRİZ GÖSTERGELERİ VE ETKİLENİMLERİ ÜZERİNE SAHA ARAŞTIRMA RAPORU

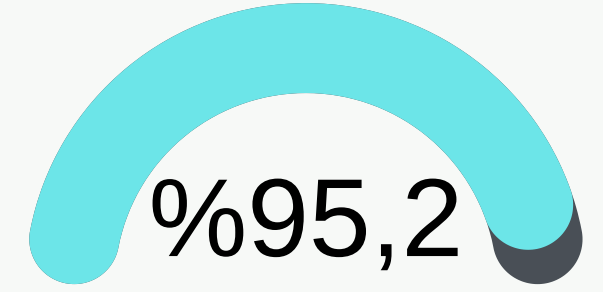
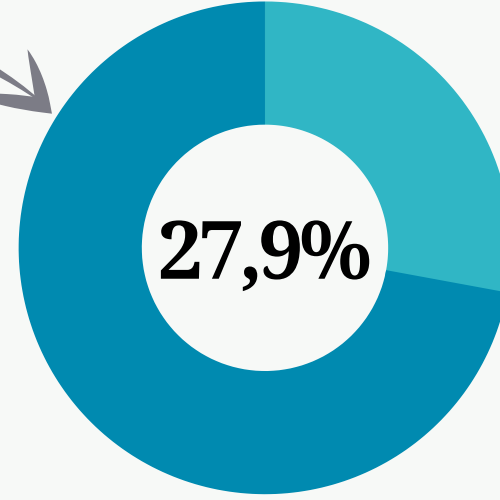
Ülkedeki ekonomik krizden kaynaklanan fiyat artışları ve alım gücünün düşmesinin; alışveriş alışkanlıkları, borçlanma, gündelik ihtiyaçları karşılama gibi konularda Diyarbakırlı yurttaşların tutum ve davranışlarını, bu durumla baş etme biçimlerini, marketlerdeki satış düzeylerine etkisini görebilmek amacıyla gerçekleştirilen çalışmada biri market çalışanları biri de alışverişe gelen yurttaşlarla (müşterilerle) olmak üzere hazırlanan ve eşzamanlı gerçekleştirilen iki ayrı soru formuyla iki ayrı çalışma yürütülmüştür.

Ayrıca çalışmaya ek olarak, ilgili marketlerin Nisan ayı içerisindeki fiyat çizelgeleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

DİYARBAKIR EKONOMİ RAPORU

Müşterilerle yapılan çalışmayı özetleyecek olursak;

Görüşmecilerin %27,9'u son bir yıl içerisinde hanelerinde en az bir kişinin işsiz kaldığını (%62,1'i 1 kişi, %31'i 2 kişi, %6,9'u 3 kişi), %97,1'inin ise ekonomik krizden olumsuz etkilendiğini bildirmiştir.

Son bir yıl içerisinde görüşmecilerin %95,2'sinin alım gücünün azaldığı ölçülmüştür.

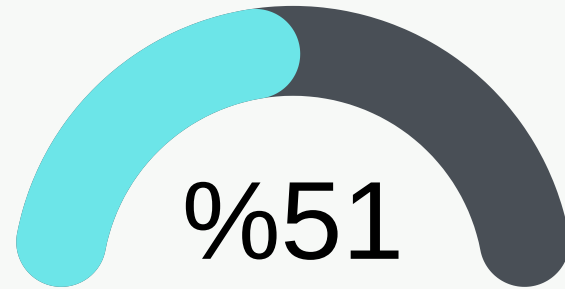
Görüşmecilerin %24'ünün son bir yıl içerisinde farklı ihtiyaçları nedeni ile kredi aldığı, %42,3'ünün borç aldığı ve %55,8'i ise mevcut durumda hala borcunun olduğu görülmüştür.

**önemli bir kesim için
yaşamın borçla idame
edilmesi söz konusudur!**

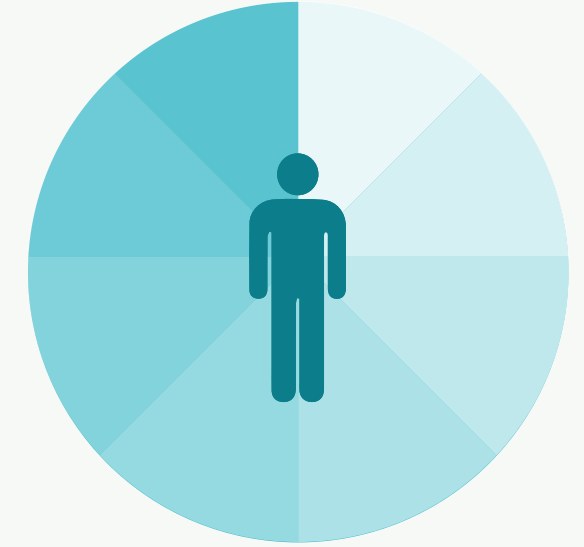
DİYARBAKIR EKONOMİ RAPORU

Müşterilerle yapılan çalışmayı özetleyecek olursak;

Görüşmecilerin %42,3'ünün faturalarını ödemekte zorlandığı, %31,7'sinin temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamadığı ve %26'nın ise sağlık ihtiyaçlarını karşılayamadığı ölçülmüştür.

Görüşmecilerin %51'inin aile ve akraba desteğine ihtiyaç duydukları halde onlardan katkı/destek alamadığı da görülmüştür.

%46,1'inin gelirleri giderlerini karşılayamadığı ve buna karşın %92,3'ünün herhangi bir sosyal yardım alamadığı görüşmeciler tarafından ifade edilmiştir.

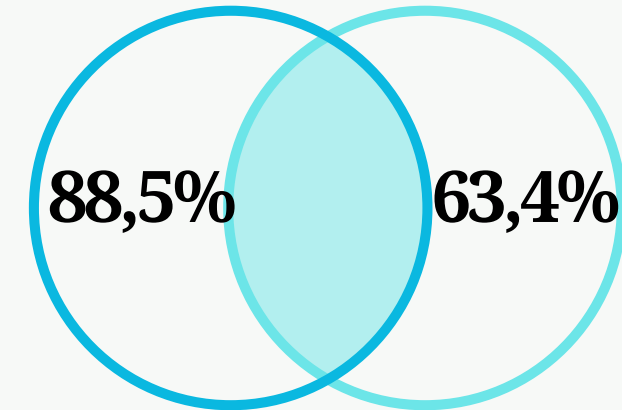
Müşterilerle yapılan çalışmayı özetleyecek olursak;

%15,6

Görüşmecilerin %15,6'sı artan ekonomik kriz ve hayat pahalılığı ile baş edemediği ve baş edenlerin ise; temel gıda ihtiyaçlarını kısarak, kampanya ve indirim günlerinde alışveriş yaparak, borçlanarak ve aile/akraba desteği alarak baş ettiği ölçülmüştür.

Araştırmada dikkat çeken bir diğer husus ise; görüşmecilerin %88,5'inin birikim yapamadığını ve %63,4 'ünün ise kendi yaşadıkları dönemin, anne ve babalarının yaşadıkları döneme nazaran daha kötü olduğunu bildirmiş olmalarıdır.

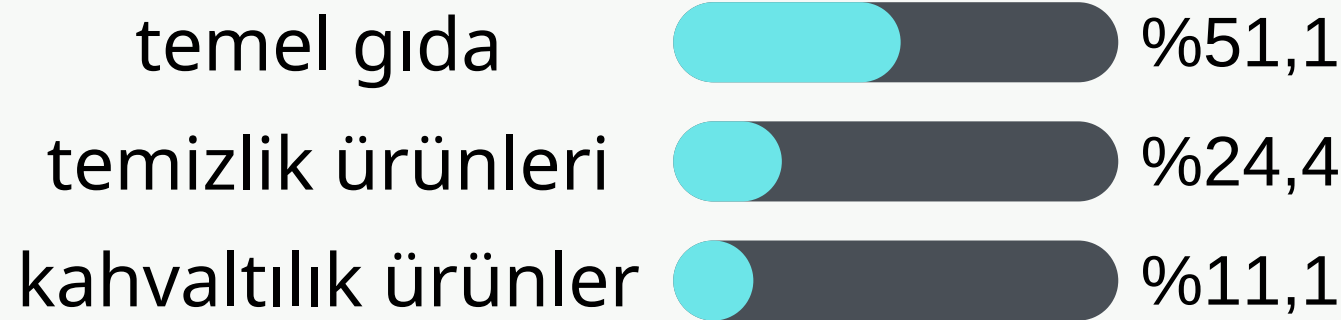
Son bir yıl içerisinde görüşmecilerin %63,5'inin almaktan vazgeçtiği ürünler

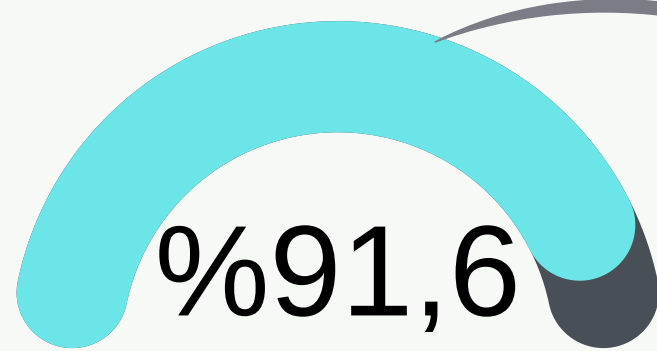
DİYARBAKIR EKONOMİ RAPORU

Market çalışanlarıyla yapılan çalışmayı özetleyecek olursak;

Araştırmanın yapıldığı marketlerde en fazla satışı yapılan ürünlerin dağılımı;

İndirimlerde en fazla rağbet gören ürünlerin ilk sıraları;

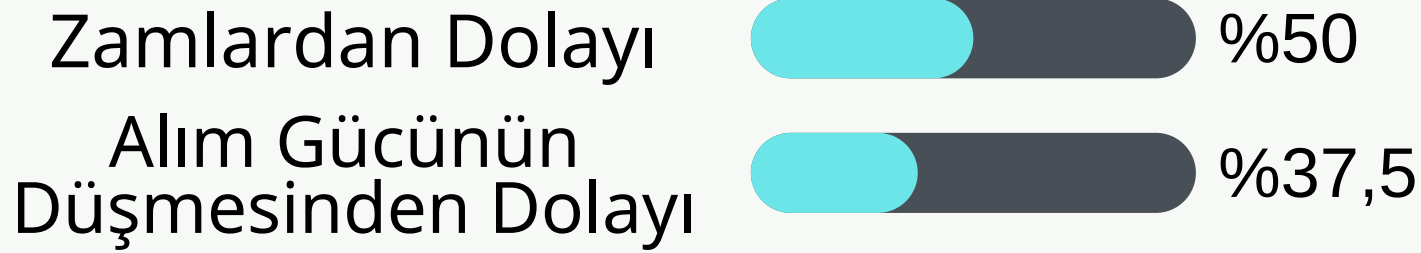

Marketlerin indirim günlerinde daha fazla yoğunluğun olduğu market çalışanları tarafından ifade edilmiştir.

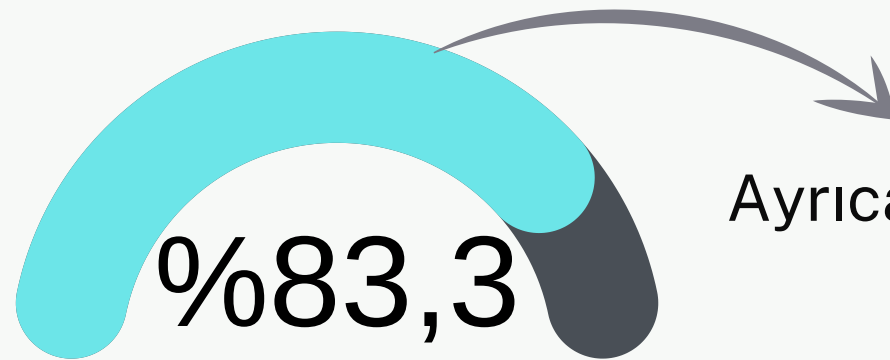
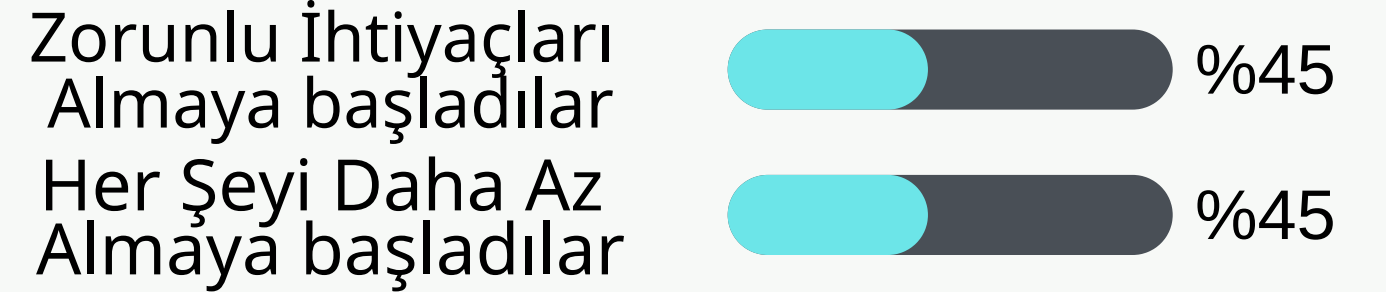
DİYARBAKIR EKONOMİ RAPORU

Market çalışanlarıyla yapılan çalışmayı özetleyecek olursak;

Market çalışanlarının %79,2'si son 1 yıl içerisindeki alışveriş hacimlerinin/miktarlarının "Azaldığını" bildirirken, bunun nedenine dair yöneltilen soruya ise şöyle yanıt vermişlerdir;

fiyat artışlarının, müşterilerin son bir yıl içerisindeki alışveriş alışkanlıklarını nasıl değiştirdiğine dair soruya ise şöyle yanıt vermişlerdir;

Ayrıca Market çalışanlarının %83,3'üne göre fiyat artışları devam edecektir.

Market çalışanlarıyla yapılan çalışmayı özetleyecek olursak;

Ayrıca çalışmaya ek olarak, ilgili marketlerin Nisan ayı içerisindeki fiyat çizelgeleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Bu inceleme sonunda;

- Kış ayları içerisinde gerçekleşen fiyat artışları ve vergi indirimleri ardından, nisan ayında fiyatların önemli oranda stabil kaldığı,
- Ulusal çaplı zincir marketlerin yerel bazlı marketlere oranla kimi ürünlerde nispeten ucuz satış gerçekleştirdiği,
- Bunun belli başlı en önemli nedenlerinden birinin de çıktı maliyetlerinin yerel marketlere göre daha az olması yanında sürümdeki fazlalığın iskonto uygulamalarına ve sürekliliğine olanak sağlaması,
- Yerel marketlerin daha ucuza ürün temin edip, daha ucuza satamazsa veya bu konuda desteklenemez ise ulusal çaplı büyük marketler nezdinde rekabet gücünün giderek zayıflayacağı **görülmüştür.**

DİYARBAKIR EKONOMİ RAPORU

- *Çalışmaların tablo ve grafiklerle ayrıntılı analizine raporlarda yer verilmiştir.
- **Marketlerde yapılan bir aylık fiyat takibine dair değerlendirme de raporun sonunda ek olarak yer almaktadır.
- Çalışmaya aşağıdaki adresten ulaşabilirsiniz.

<https://sahamerkezi.org/diyarbakir-ekonomi-raporu/>